

**Kunsten uddanner til
livet**

Erfaringer fra TALENTNETTET

Danmark har talent!
DMK's dialog- og netværksmøde om kunstnerisk
talentudvikling d. 18. september 2025

Charlotte Popp, chefkulturkonsulent i Næstved Kommune

Talentundervisning giver en samlet positiv effekt til samfundet uanset om de unge er gået hele vejen til de videregående uddannelser eller de bringer deres erfaringer med i livet i andre brancher og relationer.

Uddrag :Talentnettets manifest

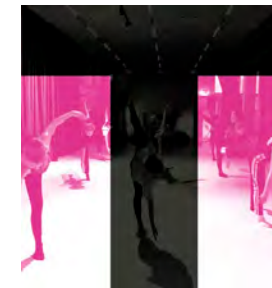

KUNSTEN UDDANNER TIL LIVET

Kunsten giver udtryksmuligheder og kræver indre refleksion. Unge opnår derfor at stå stærkere i livet. Denne livsmestring skaber stor værdi hos de enkelte og i de sammenhænge, de unge indgår i, som f.eks. uddannelse, lokalområde, foreningsliv m.m. Denne værdi skal anerkendes og styrkes.

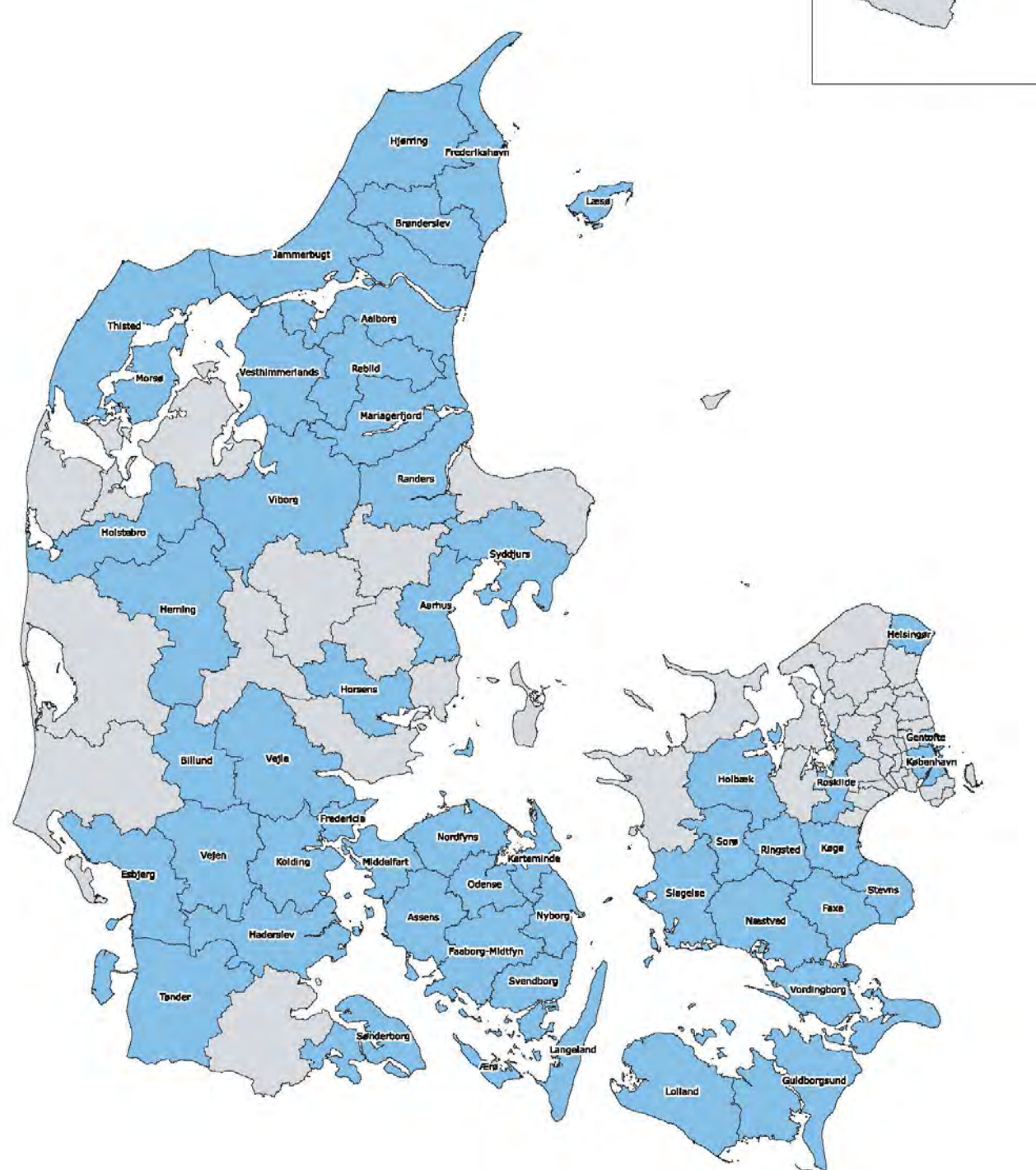
Foto: Visuel HF, Viborg

6

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

**Talentnettets
netværk var (og er)
fordelt over hele
landet**

Talentnettet fra 2019 – 2024

7 Talentkommuner

528 medlemmer

170 institutioner / talentmiljøer

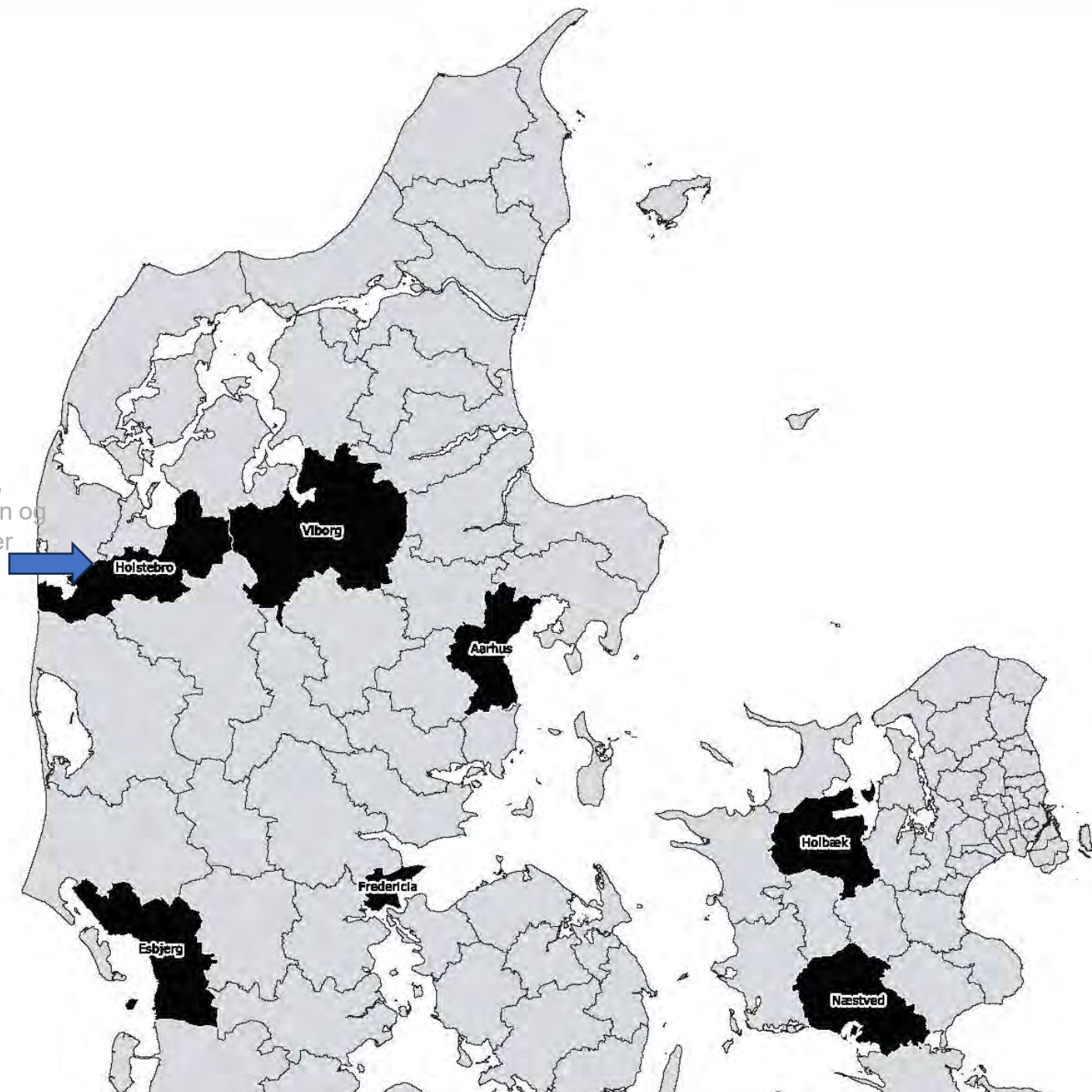
52 kommuner

2 regioner

3 kulturregioner

Talentnettets organisering baserer sig på 7 Talentkommuner

Holstebro, Struer,
Ringkøbing-Skjern og
Lemvig kommuner

11 kunstarter og kategorier

Scenekunst

Dans

Billedkunst

Musik

Film

Litteratur

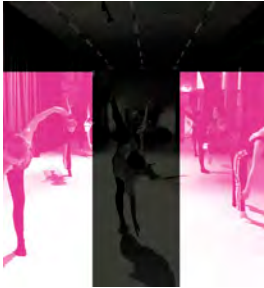
Design

Tværkunstnerisk

Ungeinvolvering

Viden/Uddannelse/Forskning

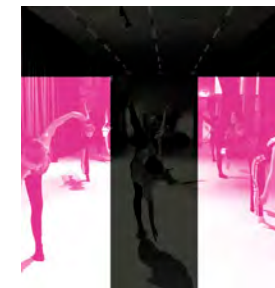
Andet (animation, arkitektur, sport og computerspil m.m.)

**TALENTER HAVES
STATSTØTTE ØNSKES**

Opmærksomhedspunkter

- **Diversitet og mangfoldighed – også i skoleformen. Byg på lokale modeller med succes**
- **Arbejd med en statsstøtte der f.eks. bygger på egnsteatermodellen. Individuel godkendelse på niveau og kvalitet. Kommunalt ophæng og ansvar, både indenfor og udenfor kulturskolerne**
- **Bred rekruttering fra vækstlag og fødekæder**
- **Ikke talentudvikling i alle kommuner – sørg for et højt niveau – vær opmærksom på om elevgrundlaget er stort nok - kritisk masse**
- **Tiltræk fra større områder – bliv eksperterne – bliv attraktive**
- **Kunsthaglig ledelse**

Fund, barrierer og dilemmaer:

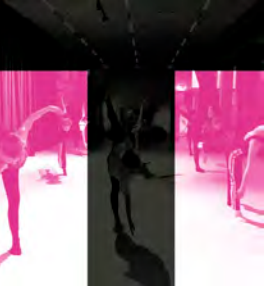
- Erfaringen viser at talentforløb behøves ikke at være kommunale, de kan være statslige, regionale, private eller branchedrevet f.eks. Fra teatre, kulturhuse, kunsthaller m.m.
- GK-niveauet har ofte ingen kontakt til sit egen fødekæde
- Ingen landsdækkende data er tilgængelig – Vi lykkedes ikke med en storstilet landsundersøgelse. Kommunerne har ikke viden om talentforløb i egen have
- Ingen eller ringe kontakt til videregående uddannelser. Problemet sparker begge veje.
- Kunstarters forskellighed skal anerkendes og faglig ledelse iværksættes. Samtidig skal kunstarterne samtænkes.
- De mange typer af udbydere, har svært ved at gå i samlet flok. GK, forskoler og talentforløb har mange ansigter. Dilemmaet er, at det der styrken – nemlig forskelligheden – også er den største svaghed

Fund, barrierer og dilemmaer:

- Talentnettet blev født ind i disruption. Visionen var at netværke på tværs af landet og Corona lukkede for den drøm og tvang os til nye måder at netværke på.
- Fra starten var der en tendens til at skolerne sammenlignede sig meget med hinanden, ligefrem så hinanden som konkurrenter. Der er skabt en samklang og en kollegial stemning som har skabt samarbejdsvenner.
- Ledersparring var et meget stort ønske. Det viste sig dog at være meget svært at opretholde grupperne gennemføre sparringsmøderne - uden facilitering fra talentnettet
- Gennem alle år var den underliggende bastone at kunstarterne i Danmark ikke ligestillede
- Klassikeren: Projektet er slut, 12 anbefalinger til ministeren blafrer i vinden – hvad så nu?

12 ANBEFALINGER TIL KULTURMINISTEREN OG BRANCHEN

TALENTUDVIKLING SKAL VÆRE FORSKELLIG

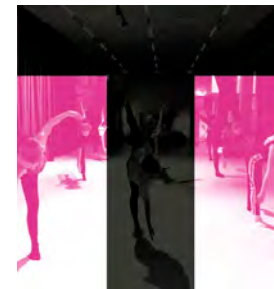
Diversiteten i talenttilbud er vigtigt, fordi det bidrager til at skabe dynamik og udvikling i form af forskellige metoder og tilgange til de netop meget forskellige unge og de meget forskellige kunstarter. Kendskab til hinanden skærper profil og strategisk fokus det enkelte sted. Der foregår også talentudvikling og dannelse i de mere uformelle ungemiljøer, fx kulturhuse, som arbejder med kulturelt medborgerskab, og er med til at give professionelle rammer til unge, der er på vej. Skab mange muligheder, men undgå ensrettede talentfabrikker.

Foto: Felskov Studio

ANBEFALING 1

1

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

FØDEKÆDERNE ER GRUNDLAGET

Der er mulighed for bred rekruttering blandt børn og unge, som tilgår kunstneriske tilbud i musikskole, kulturskoler, billedskoler, ungdomsskoler m.m.

Kunsten bliver kun relevant, når vi er åbne for tilgange fra alle samfundslag. Inddragelsen skal ske fra de helt unge, og fortsættes hele vejen op til talentudvikling og til de videregående kunstneriske uddannelser. En fødekæde må ikke være et lukket system.

ANBEFALING 2

2

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

MERE END TALENT

Talentbegrebet skal nuanceres. Der er behov for en større forståelse på tværs af interesser, herunder beslutningstagere.

Der er bred enighed om, at et talentbegreb, der tager afsæt i den enkelte unge, er problematisk og kan være en barriere for at skabe bæredygtig talentudvikling.

Aktørerne identificerer sig i langt højere grad med talentudvikling som et mulighedsrum og et miljø, hvor de unge kan dyrke deres interesser og dygtiggøre sig, og hvor eleverne ikke er italesat som talenter.

Foto: Fejskov Studio

3

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

INGEN KUNSTART ER MERE VÆRD END EN ANDEN

De strukturelle forhold for talentudvikling i Danmark er skæve. Der er behov for at se på kunstnerisk talentudvikling med et ligeberettigede blik.

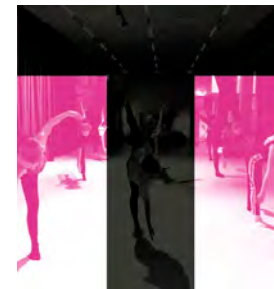
Der er et åbenlyst misforhold mellem de tilbud, der er tilgængelige fysisk og økonomisk for unge i Danmark. At tilgå et Musikalsk Grundkursus (MGK) er gratis og nogenlunde tilgængeligt for unge i hele landet. Men generelt er den strukturelle ulighed mellem kunstarter en barriere for den samlede udvikling. Vi anbefaler, at der kigges på dette misforhold.

Foto: Visual HF, Viborg

ANBEFALING 4

Foto: Felskov Studio

4

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

FORDELE FOR UNGDOMS- UDDANNELSER

Frodige talentmiljøer bidrager til at gøre ungdomsuddannelserne attraktive. Forpligtende samarbejder med gymnasier og erhvervsuddannelser kan tiltrække kreative unge, der tilvælger en ungdomsuddannelse, fordi den sikrer dem mulighed for at tage en talentudviklingsforløb i fritiden eller integreret i skoletiden a la TEAM Danmark modellen.

ANBEFALING 5

5

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

KUNSTEN UDDANNER TIL LIVET

Kunsten giver udtryksmuligheder og kræver indre refleksion. Unge opnår derfor at stå stærkere i livet. Denne livsmestring skaber stor værdi hos de enkelte og i de sammenhænge, de unge indgår i, som f.eks. uddannelse, lokalområde, foreningsliv m.m. Denne værdi skal anerkendes og styrkes.

Foto: Visuel HF, Viborg

6

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

MOD TIL AT GÅ EGNE VEJE – KUNSTEN GÅR PÅ TVÆRS

En tendens er, at unge ikke føler sig som musikere, forfattere eller billedkunstner, men derimod samler i udbud og sammensætter sit eget udtryk – som solokunstner eller i fællesskaber.

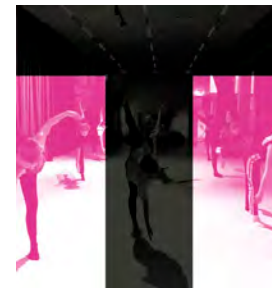
Det handler om at blive dygtig, men også om at finde inspiration og gå nye og egne veje. Mesterlæren bør i nogle tilfælde erstattes eller suppleres af talentmiljøer, hvor unge på tværs af kunstarter interagerer og samskaber – netop for at bringe noget nyt i stedet for at reproducere.

Foto: Jan Kristensen

ANBEFALING 7

7

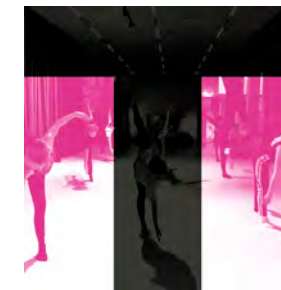
**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

KULTURPAS OG TRIVSEL

Flere unge oplever, at de har et kunstnerisk potentiale, de ikke anede, de besad. De finder måske grunden til, at de følte sig marginaliserede i deres uddannelses- og ungdomsliv, at de var anderledes, men at de var det på den gode måde - på kunstens måde. For de unge som er udenfor, men har kreativiteten i sig, kan det kommende kulturpas bruges som indgang til et talentforløb og løfte unge ud af mistrivsel.

Foto: AFUK

8

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

IKKE ALLE BLIVER VERDENSSTJERNER

Talentudvikling kan være både forberedende og afklarende. Der er brug for en større anerkendelse af, at talentudvikling også har en positiv effekt for dem, der ikke ender med at søge videre på de kunstneriske uddannelser. De bringer i stedet deres kunstneriske kompetencer og erfaringer med sig ud i andre sammenhænge i livet og finder andre karriereveje.

9

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

STØT KOMMUNERNE OG FÅ SUCCES

Mange kommuner i Danmark gør et stort stykke arbejde indenfor talentudvikling og tilbud til vækstlaget for unge med kunstneriske intentioner. Der bruges lige nu mange millioner kroner på talentudvikling, og ministeren kan med fordel lægge sig i slipstrømmen af disse tiltag og blive en del af succesen. Skab en støtteordning eller refusioner, der giver kommunerne incitament og muligheder for at fortsætte og udvikle tilbuddene.

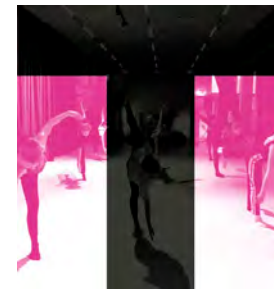
Foto: Følskov Studio

ANBEFALING 10

10

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

NATIONALT NETVÆRK NYTTER

Et nationalt netværk på tværs af kunstarter og geografi er afgørende for værdiskabende udveksling af viden, erfaringer, relationer og samarbejde indenfor kunstnerisk talentudvikling og vækstlag - SAMMEN med de videregående uddannelser, kunstbranchen og hele den øvrige fødekæde.

Det er afgørende, at en videreførelse af Talentnettets også giver mulighed for at aktørerne mødes fysisk, fx til årlig konference eller i netværksgrupper.

Foto: Jan Kristensen

ANBEFALING 11

12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN

FÅ STYR PÅ DATA

Hele talentudviklingsområdet kommer i mange formater, både kommunale, tværkommunale, regionale og selvejende størrelser. Det er vanskeligt at indsamle data på området. Der findes derfor ikke et samlet tal på, hvor mange unge der går i talentudviklingsforløb i Danmark. Talentudviklingsfeltet er for væsentligt, og bør ikke henstå i et datamæssigt mørke.

ANBEFALING 12

12

**12 ANBEFALINGER
TIL
KULTURMINISTEREN**

Metode

Forandringsteorien er en metode til at måle det "umålelige" – også indenfor kunst og kultur.

FORANDRINGSTEORI - Projekt: Talentnettet

Formål: At styrke erfaringsudveksling og videndeling, samarbejde og koordinering samt udbredelse af lokale og regionale talentmiljøer

Målgruppe: (Primær) Ledere og undervisere på kunstneriske skoler. Det er denne primære gruppe, der deltager og bidrager på aktivitetsniveau. Sekundær målgruppe er udviklere og chefer i kommuner, der arbejder med at understøtte unges kunstneriske talentudvikling. De unge, der deltager i talentudviklingsforløb er *ikke* målgruppen, men er målet for de langsigtede effekter

RESSOURCER	AKTIVITETER	RESULTATER	BRUGERRETTEDE EFFEKTER	SAMFUNDSMÆSSIGE EFFEKTER
Næstved Kommune og projektlederen. (Tid og kompetencer)	Afdække og indsamle erfaringer og viden om talentudvikling	1) Anbefalinger til branchen, talentskolerne, stat og kommuner	A) Målgruppen bidrager til den nationale dagsorden (Øget national synlighed)	Ændret national dagsorden inden for talentudvikling, herunder økonomi
Tildelt økonomi (SLKS, Talentkommuner, Næstved kommune, evt. fonde og puljer)	Afprøve og etablere forskellige mødefora og videndelingsformater	2) Konsolidering af netværket Minimum 40 institutioner er tilmeldt	B) Målgruppen samarbejder og koordinerer med hinanden. Flere/stærkere talentudviklingsformater og øget samarbejde i branchen og blandt aktørerne	Udbredelse af lokale og regionale talentmiljøer og bedre geografisk dækning på nationalt plan
Styregruppen og Advisory Board (Tid og kompetencer)	Bidrage til styrket faglig refleksion og formidling af viden. Videndeling på tværs af kunstarter og geografi	3) Ny viden - viden for netværkets medlemmer om de andre kunstarter, samt viden om miljøets betydning	C) Øget viden, faglighed og værktøjer hos målgruppen – Kompetenceløft	Bedre sammenhæng i Danmarks samlede tilbud for unge talenter
Medlemmer og aktører (Tid og kompetencer)	Markedsføring/formidling i og af Talentnettet	4) Nye samarbejder via Talentnettet - Der er skabt nye netværks- og arbejdsgrupper og interessebaserede fællesskaber)		Flere unge i Danmark udvikler deres kunstneriske talenter
De 7 talentkommuner (Tid, økonomi, lokaler, kompetencer)		5) Flere aktører har fået kendskab til talentudvikling i Danmark		
Goodwill fra branchen og Slots- og kulturstyrelsen	Udvikling af nye talentudviklingsformater og samarbejder	6) Nye redskaber og metoder til samarbejde er etableret	D) Øget kvalitet i miljøerne for kunstnerisk talentudvikling for unge	Mindset omkring begrebet "Talent" er ændret til en positiv betydningskontekst

Manifest

Kunst fra alle kunstarter er betydningsfuldt for mennesker, for fællesskaber og for samfund. Menneskers møde med kunst kan give oplevelser, refleksioner, inspirationer og selvindsigt.

Talentundervisning handler ikke om at give næring til få udvalgte naturtalenter - tværtimod er det en undervisnings- og dannelsesproces til vækstlaget, som kan bidrage massivt i samfundet. I Danmark er det faktisk muligt at få adgang til talentundervisning i mange formater - med passende udfordringer og undervisning på højt niveau.

Hvis kunsten skal forekomme relevant, skal dens udtryk konstant næres af samtiden. Udvøvende kunstnere skal ikke udlæres af mestre fra tidligere tider, men unge kunstnere på vej, skal lære sin egen vej, dynamisk i et talentmiljø med mange udtryk og andre unge. Giv plads og rum til de næste nye stemmer, fremfor at de bliver ekkoer af de gamle lærermestrer.

Manifest /2

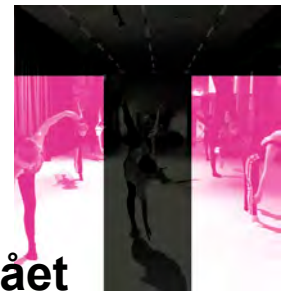

Talentundervisningen er forberedende og afklarende. Den hjælper den enkelte unge til at afklare om kunsten er en farbar vej. Den ruster eleverne med et sprog og en indsigt i brancherne og giver eleven værktøjer til at reflektere og arbejde i egen ret.

Hvis dansk kunst skal forblive relevant, skal den fremstå divers og demokratisk, men også uforudsigelig, foruroligende og vidunderlig. De nye vibrationer kommer ofte fra de blinde vinkler. I talentundervisningen skal vi derfor rekruttere fra bredden, også selvom vi ikke genkender talentet fra os selv.

Kunst er for alle, og det er vigtigt at talenter fra alle dele af Danmark, har mulighed for at tilgå et tilbud. Mange kommuner gør meget, men de store forskelle i muligheder kalder på en samlet løsning, som musikken lige nu har adgang til. Tilbage på perronen står de andre kunstarter, sammen med de unge, som ikke ser musikken som deres vej.

Manifest /3

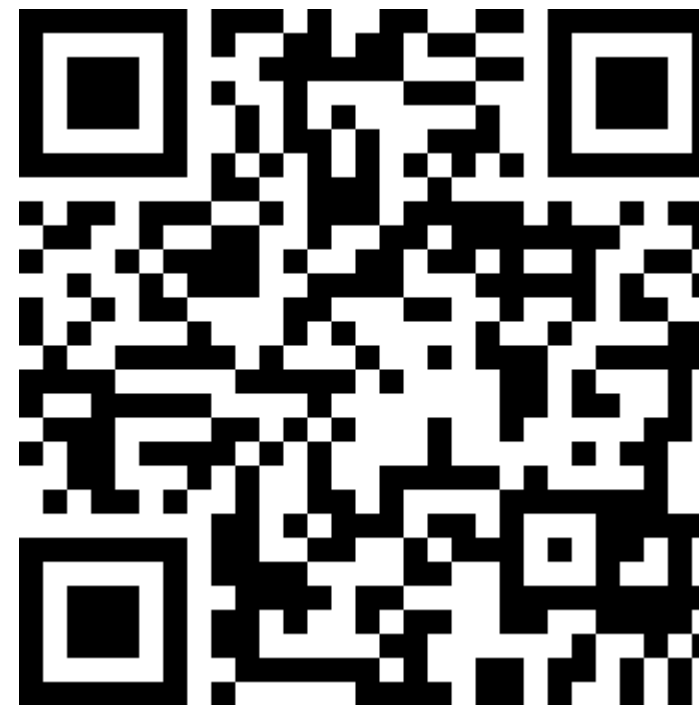
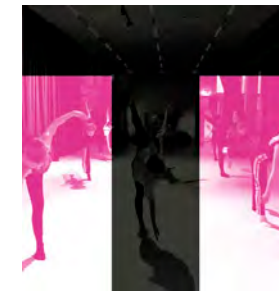
Talentundervisning giver en samlet positiv effekt til samfundet uanset om de unge er gået hele vejen til de videregående uddannelser eller de bringer deres erfaringer med i livet i andre brancher og relationer.

Kommuner med fokus på talentundervisning kan opnå en unik føde- og værdikæde. Med divers rekruttering fra en mangfoldig mentorgruppe kan flere spejle sig i kunsten og se muligheder. Børns møde med kunsten sker ofte fra det lokale miljø. Kunstneriske læreprocesser er vigtige kompetencer i et komplekst og digitaliseret samfund.

Forsknings- og erfaringsmæssigt ved vi meget om talentudviklingens potentiale. Vi ved bl.a. at miljøerne og muligheden for at sparre med andre unge er afgørende. Vi ved også at forskellige kunstarter kan inspirere og befrugte hinanden i disse miljøer. Vi ved at fremtidens kunstnere i høj grad identificerer sig tværkunstnerisk. Det giver derfor ikke mening at isolere en enkelt kunstart fra de øvrige og give særlige vilkår for denne.

Læs mere på **Talentnettet.dk**

- **Ny forskning**
- **Podcast**
- **Webinarer**
- **Evaluering**
- **Medlemslister**

Charlotte Popp, chefkulturkonsulent i Næstved Kommune: cpopp@naestved.dk